སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་།

色拉大乘洲

SERA THEKCHEN LING

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 民族出版社 NATIONALITIES PRESS

B947.275
C950.2

སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་།

色拉大乘洲

江村罗布

SERA THEKCHEN LING

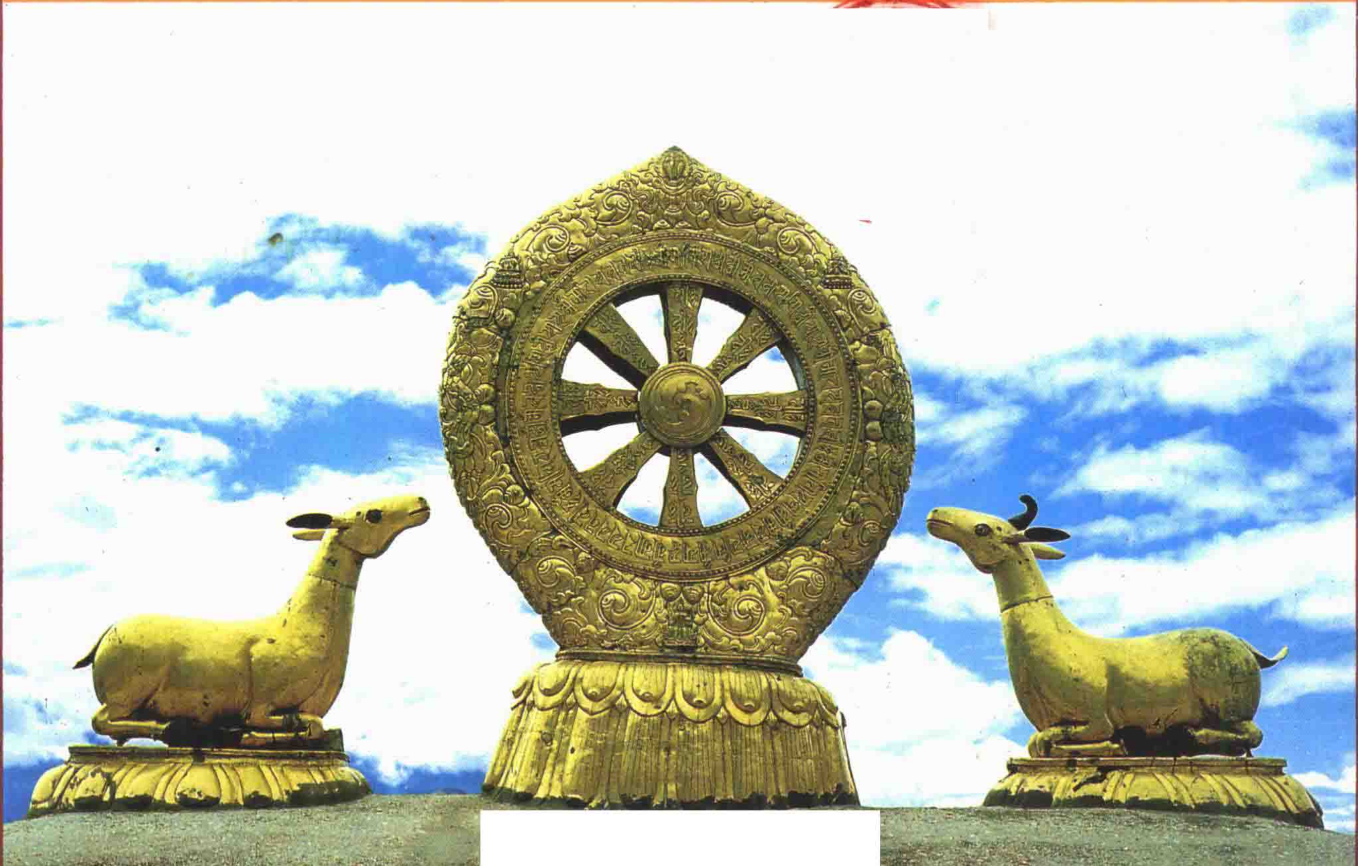

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 民族出版社 NATIONALITIES PRESS

སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་།

*

ཚེ་དབང་རིན་ཆེན་གྱིས་པར་བརྒྱབ་པ་དང་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ།

1995ལོའི་ཟླ་10 པར་པར་གཞི་ཐེངས་དང་པོ་བསྒྲིགས་པ་

1995 ལོའི་ཟླ་10 པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ་པ།

图书在版编目(CIP)数据

色拉大乘洲/次旺仁青摄影;次旺仁青编. —北京:民族出版社,1995.8

ISBN 7-105-02534-4

Ⅰ.色… Ⅱ.①次… ②次… Ⅲ.色拉寺—摄影集

Ⅳ.B947.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(95)第 16242 号

色拉大乘洲

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 5 号 邮编 100013)

北京利丰雅高长城印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

1995 年 10 月第 1 版 1995 年 10 月北京第 1 次印刷

开本:889×1194 毫米 1/16 印张:13½

印数:0001—3000 册 定价: 元

色拉寺平面图

སེ་ར་དགོན་པའི་ཞིབ་རིས་ས་ཁྲ།

1:2000

༡:༢༠༠༠

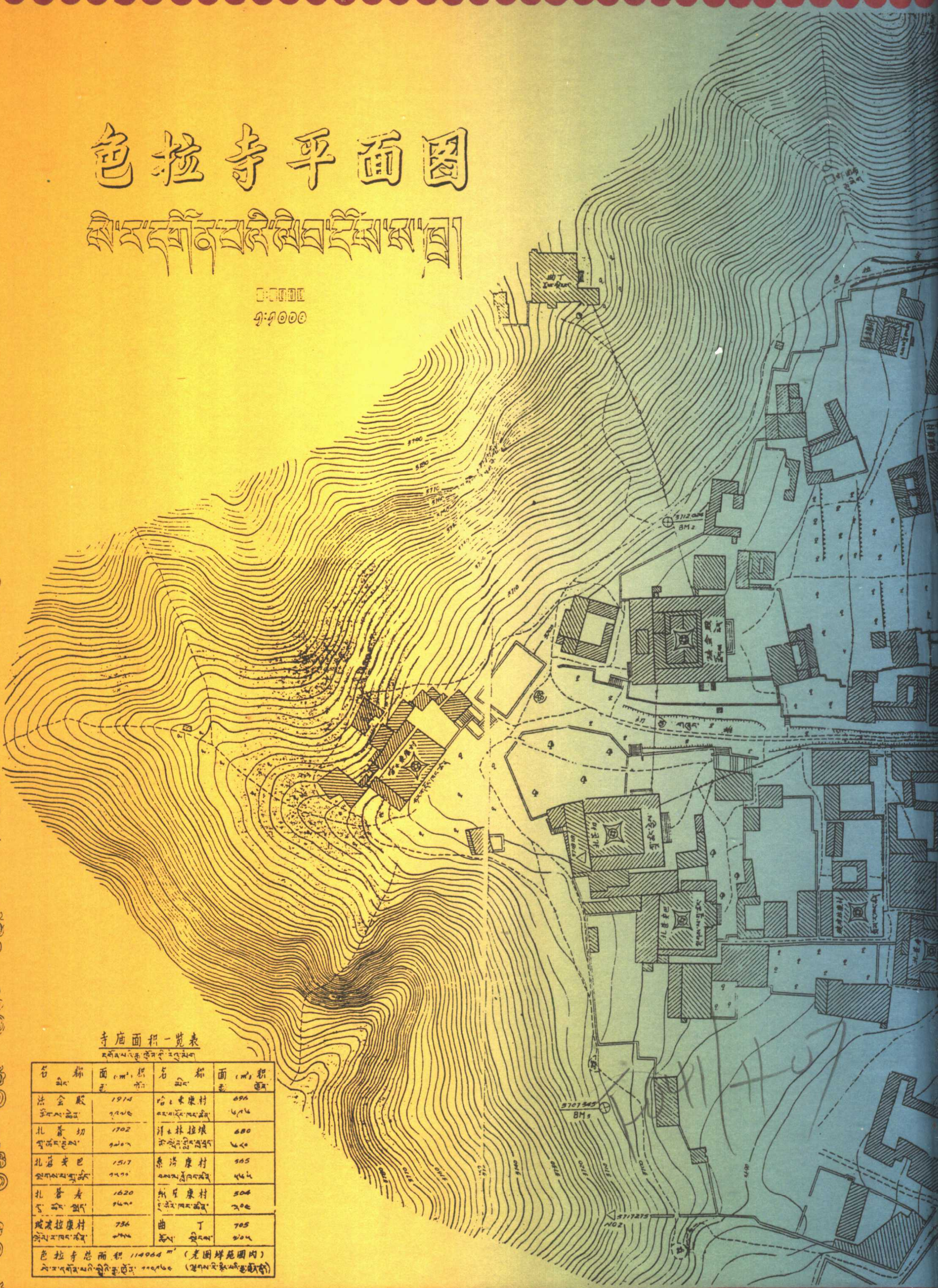

寺庙面积一览表

名称	面积 (m²)	名称	面积 (m²)
法会殿	1914	哈东康村	696
扎蓄切	1702	洋木林拉康	680
扎苍安巴	1517	桑洛康村	565
扎昔麦	1620	纳呈康村	504
欧波拉康村	736	曲丁	705
色拉寺总面积 114964 m²（老围墙范围内）			

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com

གླིང་གཞི།

༄༅། །རྣམ་མང་སྔོ་ལྗང་ལོ་འདབ་རབ་རྒྱས་ཁྲི་ཤིང་ཡལ་ག་དུད་པའི་རྩེར། ། དམར་སེར་སྨིན་ལེགས་འབྲས་བུས་ཕྱུག་པའི་སེ་བའི་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་ཡིས། ། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་བར་མེད་བསྐོར་བའི་རི་ཁྲོལ་མཛེས་རྒྱན་གདན་ས་ཆེ། ། ཟབ་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ས་སྟེང་ཀུན་ཏུ་སྒྲོག་པའི་གླིང་། ། བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་དང་བཅུ་ཕྲག་བདུན་བརྒལ་བའི། ། བགྲང་བྱའི་ལོ་མང་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚར། ། འཕེལ་རྒྱས་འགྱུར་ལྡོག་ཟླ་བའི་རྗེས་འགྲོ་ཡང་། ། ད་དུང་སྐྱེ་སྟོབས་འབར་བའི་གཏམ་འདི་གླིང་། །

དེ་ཡང་འདིར་ས་སྟེང་གི་དགེ་མཚན་བཅུའི་ངོ་མཚར་བཀོད་པ་གཅིག་བསྡུས་སུ་མཚོན་པའི་རང་གཟུགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་བྲག་དབྱིབས་དཔྱད་མཛེས་པས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་ཞིང་། རྩིབས་བརྒྱད་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་དྭངས་གསལ་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་དུས་བཞིན་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་འོད་སྣང་ལྷམ་མེར་འཆར་བའི་ཉི་འོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་འཛམ་གླིང་ལྟེ་བའི་ཁྱོན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་རོལ་མོ་སྙན་པར་འཁྲོལ་བའི་གནས་མཆོག་འདིར། དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་བཞི་རུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་དེ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་འདི་ཉིད། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་ངོ་མཚར་ཅན་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། རྗེ་ཉིད་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀའ་སློབ་དང་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་(༡༤༡༩)ལོར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་གྲངས་བལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་སོང་བ་དེའི་རིང་ལ། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་དང་སློབ་གཉེར། ཁྲིག་གཞི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པའི་འཛུགས་སྐྲུན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་གཞི་བཅས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་གི་སྣང་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཐ་རླབས་དང་མཚུངས་པར་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་། ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲུང་ཡུ་ཆང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚོགས་པ་ནས། ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་དང་། ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་འོད་སྣང་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་སླར་ཡང་འཕྲོས་པའི་འོག རིས་མེད་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་སྲོལ་སྐྱོང་བའི་དགོན་སྡེ་ཁག་རྣམས་གང་ལ་ཅི་འོས་ཀྱི་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དང་བསྟུན་ནས། གདན་ས་འདིར་ཡང་དགེ་འདུན་བགྲེས་གྲས་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་ཕོངས་པ་མེད་ངེས། སྐུ་ཚེའི་མཇུག་མཐའ་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་ངང་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེད་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་གནང་ཐུབ་པའི་འགན་སྲུང་བྱུང་བ་དང་། གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་བློ་མོས་ལྟར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག རིག་གནས་སློབ་སྦྱོང་། གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བཅས་ཀྱི་གོ་སྐབས་གང་ཡོད་དུ་འབད་བརྩོན་གནང་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་སྨིན་བཞིན་པ་བཅས། སྔོན་དང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་གོ་སླ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན། ད་ཡོད་ཡིག་རིས་གང་རྙེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་ཞིབ་རྒྱས་གཤམས་འོག་ནས་གསལ་ཞིང་། འདིར་སྔོན་འགྲོའི་གླིང་གཞི་ཕྲན་བུ་ཞུ་རྒྱུར།

༡. གདན་ས་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་རིམ་ནི།

གདན་ས་འདི་ཉིད་ནི་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་རང་བྱུང་གི་རི་བྲག་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དོད་པའི་ནང་གསེས།རྒྱབ་རིའི་དབུས་ཀྱི་རི་འབུར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ།དེའི་རི་སྣ་གཡས་ངོས་དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་རྣམ་པ།གཡས་ངོས་ཆུ་བཟང་རི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱབ་རིར་གདུགས་ཀྱི་རྣམ་པ།གཡོན་རི་ནེའུ་ཆུང་གི་རི་ངོས་གཡའ་བྲག་གསེར་ཉ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་བཅས་གསལ་བའི་རི་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། རྒྱབ་རིའི་ཆོས་སྡིངས་དང་། སེ་ར་རྩེ། ར་ཁ་བྲག་བཅས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡུན་རིང་སྐུ་མཚམས་སུ་བཞུགས་སྒྲོང་བའི་སྒྲུབ་ཕུག་དང་། སྒྲུབ་ཁང་གོང་འོག སྒྲུབ་ཆུའི་ཆུ་མིག་བཅས་ད་ལྟའང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཐོག་མར་མཇལ་བའི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ《དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་མོ》ཡང་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བརྩམས་པར་མཛད་ཅིང་། ཏཱ་མིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱི་ཁྲི་ལོ་དྲུག་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱི(༡༤༠༨)ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་པེ་ཅིང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མཆོད་གནས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མིའི་བློན་ཆེན་ཏཱ་རིན་བཞི་མངགས་པ་རྣམས་དང་མཇལ་ཕྲད་མཛད་པ་ཡང་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་གནང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལ་བསྐུལ་མ་གནང་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་ནས་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གསང་འདུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་ཐོག་མ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་གནང་བ་

བཅས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་གྲྭའི་གནས་ཤིག་ཡིན།   གནས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་སེ་བའི་ཤིང་གི་ནགས་ཚལ་མཐུག་པོས་བསྐོར་བའི་རི་མ་འདབས་ཀྱི་ཁྲོལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངང་གིས།   དགོན་པའི་མཚན་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སེ་ར་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན།   རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཏཱ་མིང་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སྐུ་ཚབ་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་ཚེས།   རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞལ་མཇལ་བར་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་།   སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ།

༣. གདན་ས་འདི་ཉིད་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེའི་མདོར་རྗེས་སྐོར།

དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་མཆོག་ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་ཕེབས་མཁན་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་བ་བརྒྱུད།   ཏཱ་མིང་གོང་མའི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་འཛུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དང་།   བོད་སོག་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བར། སྤྱན་ཟླ་མི་རིགས་གཞན་དག་བར་བཅས་ལ་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ།   མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་སྲ་བརྟན་དུ་གནས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྗེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཛོམ་གནང་མཛད་ཡོད།   བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནི།   ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་པ་ཡུང་ལོས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེར་ཕུལ་བའི་མཚན་གནས་ཏཱ་གོ་བཤྲི(大国师)ཞེས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།   ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོན་སྟེས་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྟག(༡༤༣༤)ལོར་ཏཱ་ཚི་ཧྥ་ཝང(大慈法王)སྟེ་བོད་སྐད་དུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་ཕུལ་བར་བརྟེན།   ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚན་དེ་ལྟར་འབོད་སྲོལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཅིང་   །   མཚན་དངོས་ལ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞུ་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྟ(༡༣༥༤)ལོར་ཚལ་གུང་ཐང་དུ་དཔོན་རིགས་ཞིག་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཞིང་   །   རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལས་དགུང་ལོ་གསུམ་གྱིས་བགྲེས་པ་ཡིན།   སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རང་ཁྲིམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་།   འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་རབ་བྱུང་མཛད།   བླ་མ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་མང་དུ་གསན་ཅིང་།   རྗེས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཞལ་མཇལ་བ་ནས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ཉེ་གནས་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཏེ།   ཞར་ལ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་ཆ་ཚང་གསན་བཞེས་དང་ཉམས་བཞེས་ཟུང་འབྲེལ་མཛད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཚད་ལྡན་འཁྲུངས།   པེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་རིང་གོང་མའི་རྐྱེན་སེལ་ཞབས་རིམ་དང་།   གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་ཅིང་།   གོང་མ་རྒྱལ་བློན་སྐུ་འཁོར་དང་།   གཞན་ཡང་རྒྱ་དང་སོག་པོ་སོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པར་དབང་།   ལུང་ཁྲིད།   རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སོགས་སོ་སོའི་བློ་མོས་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པར་བརྟེན།   མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་འགོ་ཚུགས་ཤིང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཁྱི(༡༤༡༨)ལོར།   གོང་མ་ཡུང་ལོ་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞལ་མཇལ་བར་བོད་དུ་ཕེབས་ཆོག་པའི་དགོང་ཞུ་གནང་སྟེ།   ཐར་ཀྱི་ཕེབས་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་མཇལ་ཞིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་གནང་བའི་གནས་བཅུའི་སི་ཐང་དང་།   ཙན་དན་གྱི་སྒྲོམ་ཡོད་པའི་གུར།   གསེར་དངུལ་གྱི་མཎྜལ་དང་།   དར་གོས་ཡུག་མང་པོ་བཅས་ཀྱི་དངོས་འབུལ་རྣམས་ཕུལ་ཞིང་།   ལྷ་སར་ལོ་ཤས་བཞུགས་རིང་གོང་མ་ཡུང་ལོས་དང་ཕན་ཚུན་མཚམས་འདྲིའི་ཕྱག་ཐྲིས་དང་དངོས་སྐྱེས་འབུལ་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལོ་རེ་བཞིན་མཚམས་མ་ཆད་པ་གནང་།

གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཁྲི་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ལྕགས་གླང་ལོར(༡༤༣༡)སླར་ཡང་པེ་ཅིང་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་མི་སྣ་གསེར་ཡིག་དང་བཅས་པ་མངགས་འཁོར་བྱུང་བ་བཞིན།   དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སློབ་དར་རྒྱས་བཟང་པོར་སེ་རའི་གདན་ས་སྐྱོང་བའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་ཏེ། དེ་སྔོན་གྱི་ཕེབས་ལམ་བརྒྱུད་ཆིབས་ཐོན་གནང་ཡང་།   ལམ་ཐག་རིང་བའི་ཁར་ལམ་ཁེལ་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། དད་ལྡན་སློབ་མ་མང་པོའི་འདོད་མོས་ལྟར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཐུགས་འགོར་རྒྱུན་རིང་སྨུས་སུ་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་མ་ཐུབ་གོང་དུ་གོང་མ་ཡུང་ལོས་གཤེགས་ཤིང་།   དེའི་སྲས་བགྲེས་པ་ཧུང་ཤིས་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཀྱང་ལོ་གཅིག་སོང་ཙམ་ན་འདས་པས།   ཧུང་ཤིས་ཀྱི་སྲས་བགྲེས་པ་ཞོན་ཏེ་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་འགོད་པའི་ལོ་དང་པོ།   རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་རྟ(༡༤༣༦)ལོར་ཁོང་གི་ཡབ་ཧུང་ཤིས་དང་།   མེས་པོ་ཡུང་ལོས་གཉིས་ཐུ་རྗེས་སུ་སྐུ་གཤེགས་པའི་འདས་མཆོད་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་དུ་བཞུགས་རིང་།   གོང་མ་ཡབ་མེས་ཀྱི་འདས་མཆོད་རིམ་པ་དང་།   དགོན་སྡེ་ཁག་དང་

དད་ལྡན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་རེ་བ་དང་འཚམས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་། གོང་མ་ཞེཙ་དེའི་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱ་(༡༩༣༨)ལོར། མེས་པོ་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་དྷཱ་ཀོ་ཤྲིའི་མཚན་གནས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འཛའ་ས་གསེར་ཐམ་དང་བཅས་པ་ཕུལ། གོང་མ་ཞེན་དེའི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པར"འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་ཞིང་གསལ་བ། ཆོས་ཉིད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པ། ཤེས་རབ་རྣམ་དག སྣང་བ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་། རྒྱལ་ཁམས་སྐྱོང་བ། བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད། རབ་ཏུ་དགེ་བ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ"ཞེས་པའི་མཚན་གནས་དང་འཛའ་ས་ཕུལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་སྟེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་ལོར་པེ་ཅིང་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་པའི་ལམ་བར་མཛོ་མོ་མཁར་དུ་ཕེབས་སྐབས། ཞལ་སློབ་ཨ་མོ་ག་དང་། བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་སྣད་ཕྱིན་གདན་སའི་འཛིན་སྐྱོང་གིས་མཆོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་སྒོ་གང་ཅིའི་ཞལ་བསྒོད་བཀའ་སློབ་ཞིབ་ཕྲ་གནང་སྟེ། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་བཞི་ཉིན་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གནས་དེར་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་རིང་བསྲེལ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པའི་འཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཞིང་། གོང་མས་བཞེངས་པའི་འདྲ་སྐུ་དང་། བཀའ་འགྱུར་གསེར་བྲིས། གསེར་དངུལ་འདྲེས་མའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་རྟེན་དང་། སྐུ་ཉེར་སྤྱད། བཞུགས་ཁྲི་སོགས་མང་པོ་དགོན་དེའི་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ།

༣. གདན་ས་འདིའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།

སེ་ར་དགོན་པ་འདིར་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་རིང་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཡོད་(༡. རྒྱ་གྲྭ་ཚང་། ༢. འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་། ༣. སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་། ༤. སྨད་པ་གྲྭ་ཚང་)པར་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་རེ་བཅས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་བཞུགས་སྐབས། འགའ་ཞིག་གིས་ཕྲག་དོག་ལ་བརྟེན་སྒྲོ་སྐུར་སྣ་ཚོགས་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་སེམས་མི་བདེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སེ་རར་ཕེབས་པས། ཞལ་སློབ་མང་པོ་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བླ་སློབ་ལྷན་རྒྱས་སེ་རར་བཞུགས་ཐོག་འཆད་ཉན་སློབ་ཁྲིད་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད་པར་བརྟེན། སླར་ཡང་སློབ་མ་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལོ་ཤས་རིང་ཚལ་གུང་ཐང་དང་། བདེ་ཆེན། ལ་མོ་སོགས་སུ་བསྐོར་བསྐྱོད་ཆོས་ཐོབ་ལ་ཕེབས་པ་མ་གཏོགས། སེ་རར་གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་མེད་པར་བརྟེན་ནས་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་གྲགས། ཀུན་མཁྱེན་པའི་སློབ་མ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ལ་སྣེའུ་རྫོང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་དང་། སྣེའུ་གདོང་དཔོན་ས་བུ་ཁྲིད་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བཞེད་སྲོལ་འཛིན་པའི་གྲྭ་ཚང་ཞིག་འཛུགས་དགོས་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུས་པ་བཞིན། གཉལ་སྟོན་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་ཁྱི་(༡༤༤༦)ལོར། གོང་གསལ་རྗོང་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ། བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་དང་། མཆོད་ཁང་བཅས་གསར་བཞེངས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། སེ་ར་དགོན་པར་གདན་འཛུགས་སུ་བཞུགས་སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་གྲས་ནས་སྤྱི་བོ་དང་གུང་རུ་ཁང་ཚན་གཉིས་མ་གཏོགས། རྒྱ་གྲྭ་ཚང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། འབྲོམ་སྟེང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁག་གཅིག་བཅས་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཟླ་སྒྲིལ་ཏེ་གྲྭ་ཚོགས་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་དང་། སྟོད་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་ཁང་ཚན་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཙམ་ལས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ནས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༧༠༥)ལོ་བར་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པའི་རིང་སེ་ར་དགོན་པར་གྲྭ་ཚང་སྟོད་སྨད་བྱེས་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད། གུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཚ་བོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་ནས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་བཟུང་རྗེས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་སྙེར་གྱི་སྐུ་རིམ་གྲྭ་ཚང་ཞིག་ཟུར་དུ་བཙུགས་ནས་དབྱར་དུས་བྱང་དང་དགུན་དུས་ལྷ་སར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདུ་ཁང་སྙིང་པ་ཆུང་སྐྱོན་ལ་བརྟེན། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་གསར་བཞེངས་ཐོག འདུ་ཁང་སྙིང་པར་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་ཆེ་བ་འདུ་ཁང་གསར་པར་སྤོས་ཏེ། འདུ་ཁང་སྙིང་པ་དེ་ལྷ་བཟང་སྙེར་གྱི་སྐུ་རིམ་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཡུལ་དུ་ཕུལ་བ་ནས་སེ་ར་དགོན་པར་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་བྱུང་བའི་འགོ་ཚུགས།

༡༧༡༧ལོར་སོག་པོ་ཇུན་གར་ཚེ་དབང་རབ་བརྟེན་གྱིས་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་འཁྱོར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་བཀྲོངས་ཤིང་། རྗེས་འབྲངས་པ་ཕལ་ཆེ་བར་ཁྲིམས་གཅོད་ཐོག་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཟིང་ལ་བརྟེན། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་སེ་རར་གནས་མ་ཐུབ་པར་ཁ་ཐོར་དུ་སོང་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོག་པོ་ཇུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་རང་གི་གྲྭ་བགྲེས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕྱོར་སོགས་མི་གསུམ་གྱིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་ཚེ་རིང་སྐྱབས་ཐའི་ཇི་བརྒྱུད་ནས་མན་ཆིང་གོང་མ་ཁང་ཤིས་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་བཞིན། ལྷ་བཟང་གིས་བཙུགས་པའི་སྐུ་རིམ་གྲྭ་ཚང་ལ་ལྷ་རྟོག་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིག་འཕྱོར

བ་མ་ཟད། དྷ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀུང་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་འོག རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟག(༡༧༣༣)ལོར་ཐུགས་པ་གྲྭ་ཚང་སླར་ཡང་བསྐྱར་གསོ་ཐོག་སེ་རར་ཐར་རྒྱུན་རང་འཛུགས་སུ་བཞུགས་ཚོག་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་ཐུགས་པ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་བཞེས་དང་། འཆད་ཉན་སློབ་ཁྲིད་གནང་སྲོལ་ཡོད།

༩. གདན་ས་འདིའི་སློབ་གཉེར་སྒྲིགས་སྲོལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར།

གདན་ས་འདིའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྔའི་སློབ་གཉེར་སྒྲིག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དགའ་འབྲས་གཉིས་དང་གཞི་རྩའི་ཐད་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་། འཛིན་གྲྭའི་རིམ་པ་ཕྱེ་ཚུལ་དང་། རྣམས་གྲངས། མིང་འདོགས་ཚུལ། ལོ་ཚད་བཅས་གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་སོ་སོར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད། གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་གྲྭའི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་མིང་འདོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། བྱེས་གྲྭ་ཚང་ལ། བསྡུས་གྲྭ་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ལ་ལོ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་ལ་ལོ་ལྔ། དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རེ་སྟེ་བསྡོམས་པའི་ལོ་བཞི། གདུལ་བ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་བཅས་ལོ་བཞི། མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རེ་བཅས་ལོ་བཞི། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ལ་ལོ་གཉིས་ནས་གསུམ་བར་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཙམ་དགོས།

སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་ནི། བསྡུས་གྲྭ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ལ་ལོ་གཉིས། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་ལ་ལོ་བདུན། དབུ་མ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རེ་ལོ་བཞི། འདུལ་བ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རེ་བཅས་ལོ་བཞི། མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རེ་བཅས་ལོ་བཞི། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭ་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱང་འཛིན་གྲྭ་དང་པོར་མཉམ་བསྡུས་སུ་ཡོད་པར་ལོ་གཅིག་ནས་གཉིས་བར་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་སློབ་གཉེར་རྫིལ་པོའི་ལོ་ཚད་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ནས་རྩ་བཞི་བར་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལྷ་ས་ཉེ་སྐོར་ནས་ཆོས་ཞུགས་བྱས་པ་རྣམས་རང་ལོ་བདུན་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས་རྗེས་དགོན་པར་ཞུགས་མ་ཐག ཐོག་མར་ཚོགས་ཆེན་དང་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཁག་དང་། བསྡུས་གྲྭ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན། དབུ་མ་འཇུག་པ་བཅས་བློ་འཛིན་ཟིན་མཚམས་བར་ལོ་གཉིས། དེ་ནས་རང་ལོ་བཅུ་ལ་སླེབས་སྐབས་གཞི་ནས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྔའི་སློབ་གཉེར་དངོས་གཞིའི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཐོན་ནས་དགེ་བཤེས་མིང་བཏགས་གཏོང་མཚམས་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ཡས་མས་འགོར་འགྲོ་བར་བརྟེན། དགེ་བཤེས་ཐོན་དུས་རང་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་སླེབས་ཟིན་ཅིང་། ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་སོག་ཡུལ་བཅས་ཐག་རིང་ནས་གྲྭ་ས་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་དུ་ཕེབས་པའི་གྲྭ་རྒྱུད་རྣམས་གྲྭ་པར་ཆོས་ཞུགས་གནང་བ་ནས་དགེ་བཤེས་ཐོན་མཚམས་བར་རང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་ཡས་མས་སླེབས་ཟིན་གྱི་ཡོད། གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་ཀར་ལོ་དྲུག་བདུན་རེའི་མཚམས་སུ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་འཕར་མ་རེ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་རྣམ་ཀུན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པའི་བཞི་ལས་མེད་པས། དཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭར་སླེབས་ནས་ལོ་གཉིས་གསུམ་རིང་མ་སྒུག་ན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་ནང་ནས་སྔོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དམ་བཅའི་སྐབས་ཨང་གི་ལོན་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཐོབ་ཁོངས་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གང་རུང་དུ་ཞུགས་ནས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་གཞིཕྱག་བཞེས་དང་འཆད་ཉན་ཁག་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་ལོ་ཤས་སོང་གཞིམཚམས་དགེ་བསྐོས་བླ་བ་ཁ་ཤས་དང་། དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མཛད་ལོ་གསུམ། རྒྱུད་པའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ། མཁན་ཟུར་གནང་ཕྱུན་ལོ་བདུན་ཡས་མས་ཞུང་མཐའ་དང་། དེ་ནས་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་ལ་ལོ་བདུན། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ལོ་བདུན་གྱི་བར་བསྐྱང་དགོས་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་གནང་གྲུབ་ནས་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་ཡོན་ཆེ་བ་ཞུང་ཤས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་དུས་སུ་དགོངས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཡན་ཆད་ཡོལ་ཟིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཡོལ་ཟིན།

གྲྭ་ཚང་བྱེས་སྨད་གཉིས་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་ཕེབས་པའི་གྲས་སུ། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་ནས་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བདུན་པ(མི་ཉག)རྗེ་རྗེ་བཟང་པོ། ཁྲི་ཐོག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ(རྒྱལ་རོང)དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། ཁྲི་ཐོག་སོ་དྲུག་པ(ཀོང་པོ)བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད། ཁྲི་ཐོག་སོ་བདུན་པ(སྤོམ་ར)དགེ་འདུན་རིན་ཆེན། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ(གཞུང་པ)ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ(སྤོམ་ར་ཡང་སྙིང་པ)བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་དགུ་པ(གཞུང་པ)བློ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྲི་ཐོག་ང་དགུ་པ(ཐེ་པོ)ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ཁྲི་ཐོག་རེ་གཅིག་པ(ཚ་རྗེར)ཚེ་སྨོན་གླིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཐོག་རེ་གསུམ་པ(ཚ་རྗེར)བློ་བཟང་མཁས་མཆོག ཁྲི་ཐོག་རེ་ལྔ་པ(སྤོར་ར)དགེ་བདུན་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཐོག་རེ་བརྒྱད་པ(ཚ་བ)བློ་བཟང་དགེ་ལེགས། ཁྲི་

ཐོག་དོན་གཅིག་པ(ཀོང་པོ)ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད། ཁྲི་ཐོག་དོན་གསུམ་པ(ཚ་རོང)ཚེ་སྨོན་གླིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཐོག་དོན་བཞི་པ(རྒྱལ་རོང)བློ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ། ཁྲི་ཐོག་དོན་ལྔ་པ(ཚ་བ)ཤུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཁྲི་ཐོག་གྱ་གསུམ་པ(རྒྱལ་རོང)བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ། ཁྲི་ཐོག་གྱ་བཞི་པ(རྒྱལ་རོང)བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཐོག་གྱ་བདུན་པ(ཚ་རོང)ཚེ་སྨོན་གླིང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅས་བཅུ་དགུ་བྱུང་།

བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས། ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ(སྟོད་ཐང)པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཁྲི་ཐོག་ཉེར་བརྒྱད་པ(ཁང་ཚན་མི་གསལ)དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན། ཁྲི་ཐོག་སོ་གཉིས་པ(གཙང་པ)ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་འཕེལ། ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ(ཚ་པ)བློ་བཟང་དོན་ཡོད། ཁྲི་ཐོག་ང་བཞི་པ(བསམ་བློ)ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཁྲི་ཐོག་ང་བརྒྱད་པ(བསམ་བློ)ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ཁྲི་ཐོག་དྲུག་ཅུ་པ(ཚ་པ)བློ་བཟང་བསྟན་པ། ཁྲི་ཐོག་རེ་བཞི་པ(གྲོ་པོ)བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས། ཁྲི་ཐོག་རེ་དྲུག་པ(བསམ་བློ)ངག་དབང་སྐལ་གྲགས། ཁྲི་ཐོག་དོན་གཉིས་པ(གཙང་པ)འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁྲི་ཐོག་གྱ་དྲུག་པ(གཙང་པ)བློ་བཟང་རྒྱ་མཚན། ཁྲི་ཐོག་སོ་གཅིག་པ(ལ་བ)བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཁྲི་ཐོག་གོ་བཞི་པ(གཙང་པ)ལྷུན་གྲུབ་བརྩོན་འགྲུས་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ(ཏར་གདོང)ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་བཅས་བཅུ་བཞི་བྱུང་།

ཁག་གཅིག་བྱུང་བའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་ཆེན་མཛད་དེ་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གསོ་སྐྱོང་དང་། མེས་རྒྱལ་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྲ་བརྟན་དུ་བཏང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྗེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཇོག་གནང་མཛད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་གདན་ས་རང་དུ་བཞུགས་ནས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་རིང་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་ཁྲིད་མཛད་དེ་ཞལ་སློབ་བརྒྱུད་འཛིན་མང་པོ་གསོ་སྐྱོང་མཛད་ཅིང་། རེས་འགའ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས་དབེན་གནས་ངེས་མེད་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་འབྲས་བཟང་པོའི་མིག་དཔེ་ཀུན་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བར་མཛད་པ་དང་། ལ་ལས་ནི་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཐོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱུངས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ནང་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་དར་སྤེལ་མཛད་པ་སོགས་ཞིབ་ང་ར་དམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུ་གསལ་པོ་འཁོད་པ་ལྟར་ལགས།

༥. གདན་ས་འདིར་བཞུགས་པའི་གནའ་རབས་རིག་དངོས་རྩ་ཆེའི་གྲས་རག་བསྡུས།

སེ་ར་དགོན་པའི་ནང་བཞུགས་པའི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ། ཏཱ་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པར་ནན་ཅིང་དུ་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འགྱུར་མཚལ་དཔར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་མ། ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་ཕྲེང་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པ། ན་བཟའ། གླེགས་ཤིང་། གདོང་དར་བཅས་ཆ་ཚང་། གོང་མ་ཡུང་ལོས་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེར་ཕེབས་རྗེས་སུ་ཕུལ་བ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་ཞལ་ཐང་མཁའ་འགྲོ་བགྲུས་བཏགས་སུ་གྲགས་པ་ཐོག་ཚད་མ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་གོས་ཐང་ཆེ་ཚད་གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཕུལ་བ། གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཀྱི་དྲིན་ཆེན་ཁྲུང་ཏཱ་རེན་གྱིས་བཞེངས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་གསེར་བྲིས། དཀར་ཆག་རྒྱ་བོད་སྐད་ཡིག་ཤན་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་བཅས། སེ་ར་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཐུག་གི་བྱམས་ཁང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གོང་མ་ཡུང་ལོས་ཕུལ་བའི་ཙན་དན་དཀར་པོ་ལས་བཞེངས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ནི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཇིམ་པ་ལས་བཞེངས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོ་སོའི་ནང་གཟུངས་ཞུགས་སུ་ཕུལ་ནས། སེ་ར་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཐུག་ཏུ་བཞུགས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བོ་དྷིའི་གཅུང་མོ་རབ་བྱུང་མཛད་པའི་མཚན་ལ་དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོར་གྲགས་པའི་ཐུགས་དམ་རིན་པོ་ཆེ་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐུ་བརྙན། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་པའི་སྡིག་བཤགས་སུ་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསེར་སྐུ་ཐོག་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཚད། སེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་གཙོ་བསམ་ཡས་དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་ནས་གདན་དྲངས་པ་ཐུབ་དབང་གྲོང་ཁྱེར་མ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྟེན་གཙོ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གཙོ་འཁོར་ཆ་ཚང་། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་དམ་རྟེན་དུ་བཞེངས་པ་སོགས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བ་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས།
1994ལོའི་ཟླ་9པའི་ཚེས་1ཉིན།

序

郁郁葱葱刺蘼林，	红果绿叶挂枝头；
幽谷深山迷人处，	大乘法音传天下。
悠悠历史记心间，	转眼五百七十年；
发展变化随时光，	陈述往事暖人心。

集中大地十种奇特瑞应的庄严，自身亦为吉祥的美妙山崖地舆环绕，八幅轮清净明亮，位于世人称誉为阳光灿烂的日光城的圣地，为奉持格鲁派的四大寺庙之一。色拉大乘洲本身与文殊怙主宗喀巴奇异净见相符，大师及门弟子强钦曲杰·释迦益西遵照师命，于第七绕迥土猪年(1419)创建，至今已有575年。其间，僧人数目、学习、机构、情器世间的建设、经济来源等盛衰变化，如同大海波涛起伏不定。

十一届三中全会以来，党的民族宗教政策的光辉再次照到雪域高原，不同教派掌管的寺庙都得到了相应的修复和新建，色拉大乘寺的修复和新建工作也连年都有进展。老年僧众生活有了保障，后半生无忧无虑，法行修炼的愿望得到满足；年轻的亦根据自己意愿，得到了努力读书写字、学习文化、闻思经典等好机会。

对色拉寺的过去和现在，为国内外读者作一通俗易懂的简略介绍，十分必要。为此，根据现有资料，提炼精华，写此序言。

一、色拉寺当初形成过程

拉萨市四面八方的天然的山岩清楚地现出八瑞相：后山中间的突起处似胜幢形状，其山右侧呈右旋海螺形，再右曲桑山间的后山为伞状，左面纽吾穷的山侧面片石象金鱼对游，山势奇异之处甚多。

在后山曲顶、色拉孜、惹卡扎等处，至今还可看到宗喀巴大师长期闭关修行的岩洞、上下修行静室和修行室水泉。这里既是克珠杰最初谒见宗喀巴之地，又是撰写《中观根本智详解》之所。大明皇帝永乐六年，第七绕迥土鼠年(1408)，派遣四位大人邀请宗喀巴去北京传法，会见地点也在色拉曲顶。动员强钦曲杰，任命西绕僧格为导师参加新建吉祥麦居扎仓的庆祝典礼，亦在色拉曲顶开场。这是一个很有历史意义的地方。由于此地最早为茂密刺蘼树所笼罩的山坡，故寺名称之为色拉，意为刺蘼园。

宗喀巴及门弟子强钦曲杰·释迦益西代师为大明皇帝传法，来到北京并长期居住。此后，想见自己的根本上师宗喀巴，返回西藏，住了几年，并创建了色拉大乘洲。

二、色拉寺创建者强钦曲杰的简介

强钦曲杰为奉持格鲁派的贤哲，从西藏来到明朝皇帝身边的第一位传法者。通过在祖国内地宏扬格鲁派教义，与三代大明皇帝关系甚笃，为发展藏汉、藏蒙和其它兄弟民族之间的友好关系，巩固祖国统一，做出了卓越的贡献。

强钦曲杰名字的由来，源自明王朝的第三代皇帝永乐赐予的封号大国师，意为皇帝礼敬的上师。明王朝皇帝宣德九年，第七绕迥木虎年(1434)，赠予大慈法王名号，译成藏文为强钦曲杰，遂为大家公认，其真名为释迦益西。于第六绕迥木马年(1354)出生在蔡公堂的一官员家庭，比宗喀巴年长三岁。年轻时，放弃自家优裕的经济、生活条件出家，投拜许多著名上师听闻显密经典。自见到宗喀巴后，平时主要是侍奉，间时亦系统地听闻密、乐、毁秘诀，并结合修炼，证悟达到相当的境界。

强钦曲杰在京期间，为皇上作经忏佛事，完成了密、乐、毁等四续部的修供。皇帝、大臣及随从，另如汉、蒙等信徒无以计数。灌顶、传教，授出家、具足比丘戒等，按各自的意愿巧妙地讲解了许多显密教法，格鲁派开始在祖国内地传播。

第七绕迥火猴年(1416)，向永乐帝提出准允返藏见宗喀巴的请求，经原路返回拉萨，拜见了宗喀巴，献出永乐帝所赐十六罗汉缂丝卷轴画佛、檀木架帐篷、金银曼荼罗和许多匹绸缎。在拉萨期间，与永乐帝互相致书问候，赠送礼品，一直未断。

永乐十九年，第七绕迥铁牛年(1421)，再次从北京来了迎请人员和诏书。遵此，任命及门弟子达杰桑布作为色拉寺住持代理，经以前途径出发。由于路途遥远，加之为满足沿途各寺庙及众多信徒的心愿，大规模地进行法事活

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com

动，以致耽误了很长时间。在他还未抵北京前，永乐帝驾崩，其长子洪熙继位，约一年又病逝。洪熙长子宣德执政当年，第七绕迥火马年(1426)，他应邀来到北京，参加皇帝的父亲洪熙、祖父永乐的逝世祭祀。在北京的八年间，逐次完成皇父、皇祖的亡祭，并针对各寺庙和信徒的愿望广泛宣讲显密教法。

宣德四年，第七绕迥土鸡年(1429)，授予与祖父永乐帝所赐名号相同的诰命、金印。宣德九年，所赐的名号和诏书内容如下："万行妙明、真如上胜、清净般若、弘愿普慧、辅国显教、至善大慈法王、西天正觉如来、自在大圆满佛。"

公元 1435 年(宣德十年)，自北京返藏途经佐莫卡时，对弟子阿莫嘎和索南西饶就今后寺庙管理等内外所有事宜作了具体口谕，于藏历十月二十四日示寂。二弟子在该地火化其遗体，将舍利子献给一寺庙作为建塔的装藏。皇帝塑造的像、金字《甘珠尔》、金银合写《甘珠尔》和《丹珠尔》、在世时的本尊像和平时所用物品坐椅等，都作为该寺内部供物。

三、寺庙发展情况

色拉寺创建后的 47 年间，有四个扎仓(甲扎仓、仲顶扎仓、堆巴扎仓、麦巴扎仓)，每个扎仓各有一名讲闻导师，获得了很大的发展。

宗喀巴及门弟子贡钦洛卓仁青僧格在哲蚌寺担任讲闻导师时，由于一些人嫉妒，进行诬蔑和歪曲，心情不舒畅，便来到色拉。许多弟子跟随，喇嘛弟子一齐驻锡色拉，坚持讲闻传授，又吸引许多弟子来聚。几年中，只有在蔡公塘、德庆、拉莫等地巡回辩经，无固定住所，因此又称切巴扎仓。

纽吾宗本班觉杰波和纽吾东官员普尺班宗二人向贡钦弟子聂顿·班觉伦珠提出要求，建立守持贡钦主张的扎仓。聂顿 40 岁时，第八绕迥火狗年(1466)，上述二宗本承担施主，新建切扎仓的大殿和供殿。自此，色拉寺有了固定地点传法。堆巴扎仓中只有波窝和贡如两个康村的僧人，甲扎仓全部和仲顶扎仓的一部并入切巴扎仓，僧众日益增多。至第十二绕迥木鸡年(1705)间的 240 年中，色拉寺只有堆、麦、切三个扎仓。

1705 年(康熙四十四年)，固始丹增曲杰的孙子拉藏杀害第司桑结嘉措、掌管西藏地方政权后，拉藏汗另设了个人的佛事扎仓，夏天在羌塘、冬季在拉萨居住。色拉寺旧大殿因遭水患，扩大新建了集会大殿，旧大殿中的大部分佛像、经书、佛塔搬进了新殿，将旧大殿献给拉藏汗，作为他私人的佛事扎仓之所。自此，色拉寺开始有了阿巴扎仓。

1717 年(康熙五十六年)，准噶尔蒙古次旺饶旦派遣大军进入西藏，杀死了拉藏汗，其跟随者基本上都受到惩治，一时混乱，阿巴扎仓在色拉不能立足，分崩离析。三年后，准噶尔军队被赶出西藏，阿巴扎仓老僧洛桑群觉等三人，通过青海的次仁加台吉，向清朝康熙皇帝上书呈报。降旨要关顾拉藏汗建立的佛事扎仓，七世达赖喇嘛格桑嘉措亦给予关怀和支持，第十二绕迥水虎年(1722)，阿巴扎仓得到修复，并一如既往仍可驻色拉原址。从此，可在阿巴扎仓修习密宗仪轨，讲闻习学。

四、该寺学习例规特点

该寺有关五部大论的详细学习例规，同甘、哲二寺基本相同，但班级等次区分、数目、起名、年限等，切、麦二扎仓各有一些不同的特点。

切、麦二扎仓虽各有班级十三个，但命名不同。如切扎仓：摄类学班三个，时间三年；波罗蜜多班五个，时间五年；中论班二个，时间每班二年共四年；律经班两个，时间各二年共四年；俱舍论班二个，时间各二年共四年；嘎让巴班一个，时间为二至三年。总共约需时 22 年。

色麦扎仓的十三个班级是：摄类学班一个，二年；波罗蜜多班六个，共七年；中论班二个，每班二年共四年；律经班二个，各二年共四年；俱舍班二个，各二年共四年；虽未专设嘎让巴班，但已并入一班，时为一至二年。学习全过程总共需时 23 年至 24 年。

拉萨附近教徒 7 岁时出家受戒，刚入寺首先要默记大会与扎仓的各项诵经和法行，以及摄类学、现观庄严论、入中论等，需时二年。到 10 岁时，才正式开始学习五部大论，逐次学完十三个班级到出立格西名号时，约已 23 岁。到当格西时已 30 有余。从康区、安多、蒙古等远地大寺来学习的单个僧人，来到大寺为僧至当格西，约已 43 或 44 岁了。切、麦扎仓每六七年只增添个别拉让巴名额，平时两个扎仓各只有四位拉让巴。进入嘎让巴班，不等待两三年是不能出任格西拉让巴的。

格西拉让巴中有在传大召考试辩论期间达到分数标准者，即可进入上或下密院修持密宗仪轨，习学各种讲

闻。几年后，担任几个月格贵，三年的翁则喇嘛，三年的密院堪布，最少七年左右的卸任堪布，七年的东、北法主，再则是登上甘丹赤巴宝座，任期七年。担任格西拉让巴，除了少数智慧过人者外，大多数在担任甘丹赤巴时已届花甲以上年龄，部分已超过 70 岁。

麦扎仓担任甘丹赤巴者：第十七任（米娘）多吉桑波，第二十二任（嘉绒）更顿旦巴塔杰，第三十六任（工布）旦增列协，第三十七任（崩热）更顿仁青，第四十五任（雄巴）崔成塔杰，第四十七任（崩热阳顶人）洛桑曲沛，第四十九任（雄巴）洛桑塔杰，第五十九任（太布）阿旺曲扎，第六十一任（擦多尔）策门林阿旺崔成，第六十三任（擦多尔）洛桑凯乔，第六十五任（崩热）更顿崔成，第六十八任（擦瓦）洛桑格列，第七十一任（工布）益西塔堆，第七十三任（擦多尔）策门林降白崔成，第七十四任（嘉绒）洛桑伦珠，第七十五任（擦瓦）隆多云旦嘉措，第八十三任（嘉绒）强近南喀，第八十四任（嘉绒）洛桑崔成，第八十七任（擦多尔）策门林洛桑旦白更参，共计十九位。

切扎仓担任甘丹赤巴者：第十五任（泽当）班禅索南扎巴，第二十八任（康村不清）更顿更参，第三十二任（藏巴）崔成群沛，第四十二任（擦瓦）洛桑顿月，第五十四任（桑洛）阿旺曲旦，第五十八任（桑洛）阿旺曲扎，第六十任（擦瓦）洛桑旦巴，第六十四任（斋窝）洛桑扎西，第六十六任（桑洛）阿旺念扎，第七十二任（藏巴）降白崔成，第八十六任（藏巴）洛桑更参，第九十一任（拉瓦）洛桑更参，第九十四任（藏巴）伦珠尊珠，第九十六任（哈尔东）土旦贡嘎，共计十四位。

此外，还有一批名声较大的持教圣人。其中，有些人结合讲、辩、著为佛事众生作了伟业，培养了无数有缘信徒，为维护祖国统一，加强民族团结，留下了卓著功绩。有些人驻锡寺院，一生教授佛典，培养了很多接班人。有些人精通经典后，不固定地去僻静处，修证教法，取得成就，树立了榜样。有些人学习经典、成为密宗的格西后，返回家乡，奉持、宏扬佛教，详细撰写贤哲传记及各寺庙的宗教历史。

五、珍贵古代文物简介

色拉寺主要内供所依为明朝皇帝永乐帝于八年在南京印制的藏文《甘珠尔》，计有 108 函，每页有 8 行，全套包衣、夹板、函头标签等，为永乐帝在强钦曲杰临别时所赠。嵌有空行母的能仁王的卷轴画佛有一层楼高，大型十六罗汉的缎边卷轴画像，亦为永乐帝所赐。永乐帝大臣孔大人制作的金字八千颂，藏汉文对照目录，均放于色拉集会殿里的弥勒殿中。永乐帝所赐用白檀木制作的十六罗汉，为作保护，放在用泥巴塑制的十六罗汉中作为装藏，仍在阿巴扎仓大殿里间。印度国王因陀罗菩提妃子出家，取名比丘尼白姆，其本尊像在贡如更参桑白手中。十一面观世音像系拉藏汗为赎杀害桑结嘉措之罪所塑。杰瓦强巴佛金像达二层楼高。色麦扎仓主圣为从桑耶寺格杰切玛林迎请来的能仁佛。色切扎仓的主圣马头明王大圆满主仆齐全，塑有贡钦的本尊像等，无价之宝无以计数

西藏大学教授
东嘎·洛桑赤列

1994 年 9 月 1 日

Foreword

Round about a grove of greenish rasberry trees,
Whose shiny leaves studded with reddish-yellow berries,
There snugly nestles the charming monastery of Sera,
Whose wheel of Dharma turns soundly as ever.

The time has wearily rolled in five hundreds and a seventy,
Which indeed is a lengthy period of years,
Sera marches on as the rising of the new moon,
Do I say these words for the prosperity of her future soon.

Thus the Sera one of the Four Great Monasteries of the Gelupa Sect, the Order of Excellence, lies in this worldly known as the "sunny city" of Lhasa. Five hundred and seventy-five years have passed since its founding by Jamchen Choje, a close disciple of Tsongkapa, in the year 1419, during which it had experienced manyups and downs concerning its monk population, studies, administration, construction and economic foundation, etc.

Ever since the third plenary session of the 11th party congress of China and owing to the correctness of the Party's policy on religion, many monasteries have managed to take shape again. This monastery, in the like manner, has taken to construction and reconstruction for years, and as a result the monks, elders and youngers a like, are presently at ease in their studies and life. So is my brief information of the past and present of Sera, which is essential for the people at home and abroad to be understood.

1. The Founding of Sera

The landscape of the monastery's location is believed to have the feature of the Eight Auspicious Symbols: the mountain at the back is said to be the symbol of the Banner of Victory; the pointy mountain to the right, the conch-shell with anti-clockwise spirals; the back mountain of the Chusang Hermitage, the pinnacle; the Newchung-ri Hill to the left, the Fish.

The hermitages Choding, Sera-tse, Raka Dak, etc. situated at the back of Sera were the places where Tsongkapa had done his meditations. These were the places where Tsongkapa had first met his great disciple, Kedup Je. These were the places where Tsongkapa had written his works on "the Avoidance of Extremes". It was the hermitage of Choding where Tsongkapa had met with four highly envoys sent by the Emperor Yongle of the Ming Dynasty, in 1408, to invite him to Beijing. It was the hermitage of Choding where the opening ceremony for the construction of the Me College was held.

It was because of the monastry's being surrounded by a grove of rasberry trees, the name "the rasberry monastery", or "Sera" came into existence. It was at this time when Jamchen Choje formerly built this monastery after his return from the Ming Dynasty, in Beijing. as he went there as the personal representative of Tsongkapa.

2. Jamchen Choje

Jamchen Choje, as a master of the Gelukpa Sect, was the first Tibetan to pay visit to the Ming Dynasty where he did a great deal in spreading of Buddhism. He founded a good relationship with three successive Emperors of the Ming Dynasty. He was a figure of contribution to enhance the relationship between the nationalities, the Tibetans and Hans, and to consolidate the unity of the motherland.

or the Jangtse College for seven years, and finally to become the Chairman of Ganden for another seven years; by this time mostly become beyond the ages sixty or seventy, excepting a few of extraordinary talents.

A list of ninteen Chairmen of Ganden produced by the Med College:

17th, Dorje Sangpo of Minyak House;

22nd, Gendun Tenpa Dhargye of Minyak House; 36th, Tenzin Lekshad from Kongpo; 37th, Gendun Rinchen of Pomra House; 45th, Tsultrim Dhargye of Shungpa House; 47th, Lobsang Chonpel of Pomra House; 49th, Lobsang Dhargye of Shungpa House; 59th, Ngawang Chodak of Thepo House; 61th, Tsemonling Ngawang Tsultrim of Tsador House; 63rd, Lobsang Kechok of Tsador House; 65th, Gendun Tsultrim of Pomra House; 68th, Lobsang Gelek of Tsawa House; 71st, Yeshe Thardo of Kongpo; 73rd, Tsemonling Jampal Tsultrim of Tsador House; 74th, Lobsang Lhundrup of Gyalrong House; 75th, Lungtok Yonten Gyatso of Tsawa House; 83rd, Jang chub Namka of Gyalrong House; 84th, Lobsang Tsultrim of Gyalrong House; 87th, Tsemonling Lobsang Tenpai Gyaltsen of Tsador House; A list of fourteen Chairmen of Ganden produced by the Je College: 15th, Panchen Sonam Dakpa of Tsethang; 28th, Gendun Gyaltsen of Misal House; 32nd, Tsultrim Chonpel of Tsangpa House; 42nd, Lobsang Donyo of Tsawa House; 54th, Ngawang Chokden of Samlo House; 58th, Ngawang Chodak of Samlo House; 60th, Lobsang Tenpa of Tsawa House; 64th, Lobsang Tashi of Tewo House; 66th, Ngawang Nyandak of Samlo House; 72nd, Jampal Tsultrim lof Tsangpa House; 86th, Lobsang Gyaltsen of Tsangpa House; 91sh, Lobsang Gyaltsen of Lawa House; 94th, Lhundrup Tsundu Rimpoche of Tsangpa House; 96th, Thubten Kunga of Hardong House;

Sera has also produced many other famous figures. Some were skilled at literary works; some made contributions to the unity of the motherland; some remained in the monastery and trained many scholars; while others after their completion of study of the Five Principal Subjects left for hermitage; still others left for their homelands where they did a great deal of teaching and their names can be seen on the records of local moanasteries.

5. Treasures of Historical Value

108 volumes of "Kagyur" (the translation of commandments) presented to Jamchen Choje by Emperor Yongle of the Ming Dynasty at the former's departure from Beijing.

A one-storey high "Thangka" (scroll painting) of Lord Buddha, believed to have woven by the hair of dakinis, presented to Jamchen Choje by Emperor Yongle.

A volume of "Gyetong" scripture written in gold, said to have printed by a minister of Emperor Yongle, named Kong Da Ren, (presently kept in the General Assembly Hall of Sera).

Images of the Sixteen Arhats carved of sandalwood presented to Jamchen Choje by Emperor Yongle. Later, clay images were made to preserve the original ones within these clay images, (presently kept in the Assembly Hall of Ngagpa College).

An image of Eleven-head Avalokitesvara believed to have been the "faith of mind" of an Indian queen named, Indra Bodhi.

A two-storeyed bronze image of Maitreya Buddha erected by Lhasang Khan of Mongolia in confession of his kiling of Desi Sanggye-Gyatso.

An image of Lord Buddha brought to Med College from Samye Geggye Jampaling. The image of Hiyagriva, the Horse-necked One, in Je College.

Professor Dungkar Rinpoche,
Tibetan univrsity.
september, 1st.1994

བོད་ཡིག་ཁ་བྱང་འབྲི་མཁན།	ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད།
རྒྱ་ཡིག་ཁ་བྱང་འབྲི་མཁན།	རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུ།
བློ་འདྲི་ཡུལ།	དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་།
རྩོམ་སྒྲིག་པ།	ཚེ་དབང་རིན་ཆེན།
རྩོམ་སྒྲིག་གཞོན་པ།	སྐྱི་ཤུགས་བཀྲིས་རྡོ་རྗེ། དོན་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ། ཐའོ་གྲང་སུང་།
	བློ་བཟང་བསོད་ནམས།
རྩོམ་སྒྲིག་ཨུ་ཡོན།	བྱམས་པ་སྨོན་ལམ། དཀོན་མཆོག་དར་རྒྱས། ཐའོ་གྲང་སུང་། ཚེ་དབང་རིན་ཆེན།
	སྐྱི་ཤུགས་བཀྲིས་རྡོ་རྗེ། དོན་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་། ཁྲིན་ཅ་ཅིང་། བློ་བཟང་བསོད་ནམས།
བོད་ཡིག་རྩོམ་འབྲི་མཁན།	སྐྱི་ཤུགས་བཀྲིས་རྡོ་རྗེ། དོན་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། ཚེ་དབང་རིན་ཆེན།
པར་རྒྱག་མཁན།	ཚེ་དབང་རིན་ཆེན།
རྒྱ་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་མཁན།	ཐའོ་གྲང་སུང་། ཀུན་དགའ། ཧོ་ཙུང་དབྱིང་། ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར། བསོད་ནམས་འབྲིང་པ།
	པ་སངས་དབང་འདུས། ཚེ་དབང་རིན་ཆེན།
ཞུ་དག་མཁན།	ཐའོ་གྲང་སུང་།
དབྱིན་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་མཁན།	དབང་རྡོར། ཚེ་རིང་། མཚམས་གཙོད་སྒྲོལ་མ། དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས།
ཞུ་དག་མཁན།	དབང་རྡོར།
ལས་དོན་མི་སྣ།	འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ། དོན་འགྲུབ་གཡུ་རྒྱལ། སྐལ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། ཏ་མགྲིན་ཚེ་དབང་།
	བསོད་སྟོབས(ཆུང)། ལྷག་སྒྲོན། ཧོ་ཧྥུང་སུང་།
མཛེས་ཆ་རྫུས་འགོད་པ།	ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།
དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།	ཚེ་རིང་རྒྱལ།

藏文书名题字：阿沛·阿旺晋美

汉藏文书名题字：江村罗布

顾　　　问：东嘎·洛桑赤列　平措次仁

主　　　编：次旺仁钦

副　主　编：基加·扎西多吉　顿旺·索朗多吉　陶长松　罗桑索朗

编　　　委：强巴门朗　贡觉塔杰　陶长松　次旺仁钦　基加·扎西多吉
　　　　　　顿旺·索朗多吉　陈家进　罗桑索朗

藏文撰稿人：基加·扎西多吉　顿旺·索朗多吉　次旺仁钦

图片摄影：次旺仁钦

中文翻译：陶长松　贡嘎　何宗英　次巴　中索多　巴桑旺堆　次旺仁钦

校　译　审：陶长松

英文翻译：旺多　次仁　仓决卓玛　旺青格列

校　　　译：旺多

工作人员：晋美多吉　顿珠玉杰　格桑平措　丹珍次旺　小索多　拉珍　黄逢松

装帧设计：吾要

责任编辑：才让加

དཀར་ཆག 目录 CONTENTS

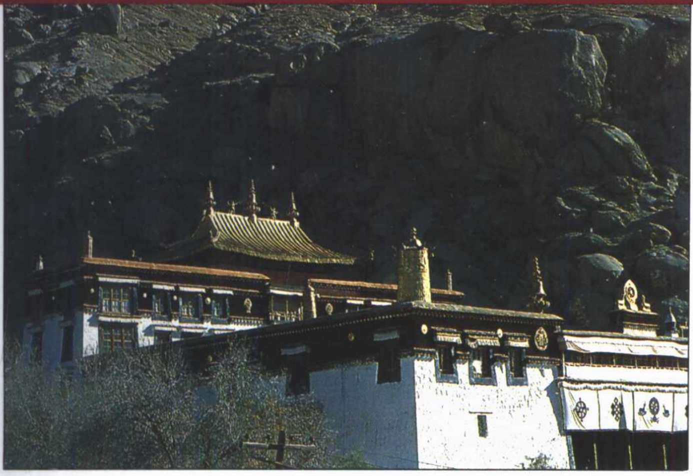

གྲྭ་ཚང་།
扎仓
Colleges
2

ལྡེབས་རིས།
壁画
Murals
12

འདྲ་སྐུ།
佛像
Images of Buddhas
28

གསང་སྔགས།
密宗
Images of Tantra
50

试读结束：需要全本请在线购买： www.ertongbook.com